

**ASSOTSIATSIKON
EUROOPA LIIDU
JA MOLDOVA VABARIIGI
VAHEL**

Assotsiatsiooninõukogu

**Brüssel, 30. juuli 2025
(OR. en)**

UE-MD 1107/25

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema:	ELi JA MOLDOVA VABARIIGI ASSOTSIEERIMISNÕUKOGU OTSUS, mis käsitleb turu edasist avamist üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes osutatava rändlusteenuse sektoris ning millega muudetakse ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepingu XXVIII-B lisa „Telekommunikatsiooniteenuste suhtes kehtivad eeskirjad“
--------	---

ELi JA MOLDOVA VABARIIGI ASSOTSIEERIMISNÕUKOGU
OTSUS nr 1/2025,

...

**mis käsitleb turu edasist avamist üldkasutatavates
mobiilsidevõrkudes osutatava rändlusteenuse sektoris
ning millega muudetakse ühelt poolt Euroopa Liidu,
Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide
ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepingu
XXVIII-B lisa „Telekommunikatsiooniteenuste suhtes kehtivad eeskirjad“**

ASSOTSIEERIMISNÕUKOGU,

võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelist assotsieerimislepingut¹, eriti selle artikli 436 lõiget 1, artiklit 449 ja artikli 452 lõiget 2,

¹ ELT L 260, 30.8.2014, lk 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2014/492/oj.

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vaheline assotsieerimisleping (edaspidi „leping“) jõustus 1. juulil 2016.
- (2) Vastavalt lepingu artikli 1 lõike 2 punktile g on lepingu eesmärk muu hulgas luua tingimused tõhustatud majandus- ja kaubandussuhete loomiseks, et integreerida Moldova Vabariik (edaspidi „Moldova“) järk-järgult Euroopa Liidu (edaspidi „liit“) siseturuga, sealhulgas luues põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna, mille raames nähakse ette õigusaktide põhjalik ühtlustamine ja turulepääsu liberaliseerimine kooskõlas õiguste ja kohustustega, mis tulenevad liikmesusest Maailma Kaubandusorganisatsioonis, ning kõnealuseid õigusi ja kohustusi läbipaistvalt rakendada.
- (3) Lepingu artiklites 102 ja 240 on sätestatud, et Moldova peab ühtlustama oma õigusaktid lepingu XXVIII-B lisas sätestatud liidu õigustikuga kooskõlas kõnealuse lisa sätetega ning Moldova kinnitas veel kord oma nimetatud artiklitest tulenevaid kohustusi.

- (4) Moldova on taotlenud liidu üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes osutatava rändlusteenuse puhul täiendavat integreerimist liidu siseturuga. Esimese etapina selle sektori edasise integreerimise suunas muudeti lepingu XXVIII-B lisa kaubanduskoosseisus kokkutulnud ELi ja Moldova Vabariigi assotsieerimiskomitee otsusega nr 1/2023², et see hõlmaks asjakohast rändlusteenust käsitlevat liidu õigustikku.
- (5) Kooskõlas lepingu artikli 407 lõikega 3 teatas Moldova liidule 9. mail 2025, et ta on enda hinnangul lõpetanud üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes osutatavat rändlusteenust käsitleva liidu õigustikuga (edaspidi „rändlusteenust käsitlev liidu õigustik“) seotud õigusnormide ühtlustamise. 3. ja 20. juunil 2025 täiendas Moldova oma esimest teadet pärast ülejäänud ülevõtmismeetmete vastuvõtmist.
- (6) Liit tegi lepingu artikli 409 kohase hindamise. Lepingu artikli 452 lõike 1 kohaselt käsitleti kõnealust hindamist kaubanduskoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomitees (edaspidi „kaubanduskomitee“).
- (7) Sellest lähtuvalt nõustuvad lepinguosalised, et vajalikud meetmed on rakendatud ja need on pööratud täitmisele ning seega on asjakohane, et assotsieerimisnõukogu lepib lepingu artikli 452 lõike 2 kohaselt kokku liidu ja Moldova üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes osutatava rändlusteenuse sektoris vastastikuse turu edasise avamise ja seda reguleerivad tingimused.

² Kaubanduskoosseisus kokkutulnud ELi ja Moldova Vabariigi assotsieerimiskomitee 6. oktoobri 2023. aasta otsus nr 1/2023, millega muudetakse ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepingu XXVIII-B lisa Telekommunikatsiooniteenuste suhtes kehtivad eeskirjad ja XXVIII-C lisa Posti- ja kulleriteenuste suhtes kehtivad eeskirjad [2023/2434] (ELT L, 2023/2434, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2434/oj>).

- (8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/1972³, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/612⁴, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1971⁵, komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/2286⁶ ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2021/654⁷ teatavad sätted ei ole asjakohased seoses Moldova kohustustega ühtlustada oma õigusnorme rändlusteenust käsitleva liidu õigustikuga. Õiguskindluse tagamiseks on vaja lepingu XVVIII-B lisas täpsustada, millised sätted on sel eesmärgil asjakohased. See ei piira Moldova kohustust rakendada direktiivi (EL) 2018/1972 täielikult ja terviklikult kooskõlas oma lepingu artiklitest 102 ja 240 tulenevate kohustustega ning võttes arvesse liidu siseturuga edasise integreerimise eesmärki.

-
- ³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (ELT L 321, 17.12.2018, lk 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1972/oj>).
- ⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. aprilli 2022. aasta määrus (EL) 2022/612, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidus (ELT L 115, 13.4.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/612/oj>).
- ⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1971, millega asutatakse elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste amet (BEREC) ja BERECi tugiamet (BERECi büroo) ja muudetakse määrust (EL) 2015/2120 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1211/2009 (ELT L 321, 17.12.2018, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1971/oj>).
- ⁶ Komisjoni 15. detsembri 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/2286, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad, mis käsitlevad mõistliku kasutamise poliitika rakendamist, jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamise jätkusuutlikkuse hindamise meetodikat ja rändlusteenuse osutaja poolt sellise hindamise eesmärgil esitatavat taotlust (ELT L 344, 17.12.2016, lk 46, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2016/2286/oj).
- ⁷ Komisjoni 18. detsembri 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/654, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/1972, kehtestades mobiilikõne lõpetamise tasu üleliidulise ühtse maksimummäära ja kõne püsivõrgus lõpetamise tasu üleliidulise ühtse maksimummäära (ELT L 137, 22.4.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/654/oj).

- (9) Kui liit ja Moldova võimaldavad üksteisele turu avamist üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes osutatava rändlusteenuse sektoris, siis võidakse muuta rändlusteenust käsitlevas liidu õigustikus reguleeritud tasusid, eelkõige määrusega (EL) 2022/612 kehtestatud rändlusteenuste keskmist hulgihinna ja delegeeritud määruses (EL) 2021/654 sätestatud kõne lõpetamise tasusid. Selleks et tagada vastastikkus seoses reguleeritud tasude määraga, mida kohaldatakse ettevõtjate vahel ajavahemikul, mida Moldova vajab muudatuste ülevõtmiseks ja rakendamiseks oma riigisisises õiguskorras, on vaja erinormidega ette näha muudetud reguleeritud tasude reeglite kohaldamise alguskuupäev.
- (10) Selleks et anda liidu ja Moldova üldkasutatavates sidevõrkudes rändlusteenust osutavatele ettevõtjatele piisavalt aega kõigi käesolevast otsusest tulenevate tehniliste ja õiguslike nõuete rakendamiseks, tuleks kindlaks määrata selle kohaldamise alguskuupäev,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Võimaldatakse turu edasist avamist üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes osutatava rändlusteenuse sektoris liidu ja Moldova vahel kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelises assotsieerimislepingus (edaspidi „leping“) ja käesolevas otsuses.

Artikkel 2

1. Moldova kinnitab oma lepingu artiklitest 102 ja 240 tulenevat kohustust ühtlustada oma õigusakte lepingu XXVIII-B lisas sätestatud liidu õigustikuga.
2. Liidu rändlusteenuste õigustiku õigusaktide kohaldatavad sätted on liidule ja Moldovale (edaspidi „lepinguosalisel“) siduvad kooskõlas käesoleva otsuse artikli 3 lõikes 1 sätestatud horisontaalsete kohandustega ning lepingu XXVIII-B lisas sätestatud erikorra. Lepinguosalisel tagavad kõnealuste sätete täieliku rakendamise.

Esimese lõigu kohaldamisel ollakse arusaamisel, et liidu õigustikku kohaldatakse tervikuna, võttes sealhulgas arvesse liidu liikmesriikidele nende ühinemisprotsessi käigus tehtud erandeid.

3. Lepingu XXVIII-B lisas nimetatud rändlusteenust käsitleva liidu õigustiku osaks olevad õigusaktid on lepinguosalistele siduvad ning need on osa nende riigisisestest õiguskorradest või muudetakse selle osaks, eelkõige:
 - a) liidu määrusele või otsusele vastav õigusakt muudetakse sellisena Moldova riigisisese õiguskorra osaks;
 - b) liidu direktiivile vastava õigusakti puhul on Moldova ametiasutustel õigus valida nimetatud akti rakendamise vorm ja viis.
4. Kui liidu õigustiku tekstis ja seda Moldova riigisisesse õiguskorda inkorporeeriva õigusakti tekstis on erinevusi, on ülimuslik liidu õigusakti tekst.
5. Lepinguosalistes abistavad üksteist käesolevas otsuses sätestatud ülesannete täitmisel kooskõlas lojaalse koostöö põhimõttega ja üksteist täielikult austades. Lepinguosalistes võtavad kõik asjakohased meetmed, et tagada käesolevast otsusest või liidu institutsioonide tegevusest tulenevate kohustuste täitmine.

Artikkel 3

1. Kui lepingus ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesoleva otsuse jõustamisel rändlusteenust käsitleva liidu õigustiku sätteid kooskõlas järgmiste horisontaalsete kohandustega.
 - a) Rändlusteenust käsitleva liidu õigustiku osaks olevate õigusaktide preambuleid ei kohandata lepingu ja käesoleva otsuse kohaldamiseks. Need on asjakohased määral, mida on vaja selliste õigusaktide sätete korrektseks tõlgendamiseks ja kohaldamiseks lepingu ja käesoleva otsuse raames.
 - b) Rändlusteenust käsitleva liidu õigustiku osaks olevates õigusaktides kasutatud järgmisi mõisteid loetakse järgmiselt:
 - i) mõiste „ühendus“ või „Euroopa Liit“ tähendab „EL-Moldova“;

- ii) mõisted „ühenduse või Euroopa Liidu õigus“, „ühenduse või Euroopa Liidu õigusaktid“, „ühenduse või Euroopa Liidu instrumendid“ ja „EÜ asutamisleping“ või „Euroopa Liidu toimimise leping“ tähendavad „ELi-Moldova vabakaubandusleping“;
- iii) mõiste „*Euroopa Ühenduste Teataja*“ või „*Euroopa Liidu Teataja*“ tähendab „lepinguosaliste ametlikud väljaanded“.
- c) Kui rändlusteenust käsitleva liidu õigustiku sätted sisaldavad viiteid „liikmesriigile“ või „liikmesriikidele“, siis tõlgendatakse neid viiteid selliselt, et need hõlmavad lisaks liidu liikmesriikidele ka Moldovat, ilma et see piiraks punkti e kohaldamist.
- d) Kui rändlusteenust käsitleva liidu õigustiku sätteid sisaldavad viiteid „ühenduse“, „Euroopa Liidu“ või „ühisturu“ territooriumile, siis tõlgendatakse neid viiteid lepingu ja käesoleva otsuse otstarbel viidetena lepinguosaliste territooriumile, nagu on kindlaks määratud lepingu artikli 462 lõigetes 1 ja 2.
- e) Kui rändlusteenust käsitleva liidu õigustiku sätted sisaldavad viiteid liidu institutsioonidele, komiteedele või muudele organitele, siis ollakse arusaamisel, et Moldova ei saa kõnealuste institutsioonide, komiteede või organite liikmeks.

- f) Liidu liikmesriikidele või nende avalik-õiguslikele isikutele, ettevõtjatele või üksikisikutele antud õigusi ja pandud kohustusi käsitatakse lepinguosalistele antud õigustena ja neile pandud kohustustena, kusjuures lepinguosalisi käsitatakse kohasel juhul pädevate asutustena, avalik-õiguslike isikutena, ettevõtjatena või üksikisikutena.
- g) Rändlusteenust käsitleva liidu õigustiku osaks olevates õigusaktides osutatud kohaldatavate sätete jõustumist või rakendamist käsitlevad sätted ei ole käesoleva otsuse kohaldamisel asjakohased. Tähtajad, mille möödudes ja kuupäevad, mille saabudes peab Moldova jõustama kohaldatavad sätted ning tagama nende täieliku rakendamise, on sätestatud lepingu XXVIII-B lisas ja käesolevas otsuses märgitud korras.
2. Käesoleva otsusega kehtestatud menetlustes on lepinguosalistel õigus kasutada liidu institutsioonide või Moldova ametlikke keeli. Kui ametlikus dokumendis kasutatakse keelt, mis ei ole liidu institutsioonide ametlik keel, tuleb samal ajal esitada tõlge mõnda liidu institutsioonide ametlikku keelde.
3. Lepinguosaliste pädevate asutuste asjakohaste volituste kasutamise hõlbustamiseks vahetavad sellised asutused nõudmisel vastastikku teavet, mida on vaja käesoleva otsuse korrektseks toimimiseks.

Artikkel 4

1. Liit jätab endale õiguse võtta vastu uusi õigusakte või muuta olemasolevaid õigusakte üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes osutatava rändlusteenuse sektoris. Liit teavitab Moldovat ja kaubanduskomiteed piisavalt aegsasti kirjalikult igast uuest õiguslikult siduvast õigusaktist üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes osutatava rändlusteenuse sektoris, kui liit on selle vastu võtnud.
2. Kaubanduskomitee lisab vastavalt oma otsusele lepingu XXVIII-B lisasse kolme kuu jooksul liidu iga uue või muudetud õigusakti.
3. Kui uus või muudetud liidu õigusakt on lisatud lepingu XXVIII-B lisasse, võtab Moldova selle õigusakti üle ja rakendab seda oma riigisiseses õigussüsteemis. Lepingu XXVIII-B lisas osutatud õigusaktide kohaldatavad sätted muudetakse osaks Moldova riigisisest õiguskorrast kookõlas artikli 2 lõikega 3 ning järgmiste tähtaegadega:
 - a) liidu määrust või otsust rakendatakse ja see pööratakse täitmisele esimesel võimalusel ning hiljemalt kolme kuu möödumisel kõnealuses määruses või otsuses märgitud jõustumiskuupäevast, kui kaubanduskomitee ei ole otsustanud teisiti;
 - b) liidu direktiivi rakendatakse ja see pööratakse täitmisele esimesel võimalusel ning hiljemalt kolme kuu möödumisel kõnealuses direktiivis märgitud ülevõtmisperioodi möödumisest, kui kaubanduskomitee ei ole otsustanud teisiti.

Moldova tagab, et kõnealuse ajavahemiku lõpus on tema õiguskord täielikult kooskõlas rakendatava liidu õigusaktiga.

4. Liit teeb koostöös Moldovaga rakendamise hindamise vastavalt lepingu artiklis 409 sätestatud põhimõtetele.
5. Kui Moldova arvates on liidu uue või muudetud õigusakti ülevõtmine Moldova riigisisesse õigusesse keerukas, teavitab ta sellest viivitamata liitu ja kaubanduskomiteed. Kaubanduskomitee võib võtta vastu otsuse, kas Moldova võib lõike 3 kohaselt erakorralistel asjaoludel liidu uute või muudetud õigusaktidega seoses osaliselt ja ajutiselt ülevõtmiskohustusest vabastada. Kui kaubanduskomitee teeb sellise erandi, annab Moldova korrapäraselt aru asjakohaste liidu õigusaktide ülevõtmisel tehtud edusammudest.
6. Kui vaatamata lõike 5 kohaldamisele ei ühtlusta Moldova oma riigisisest õigust lepingu XXVIII-B lisa muudatuste arvesse võtmiseks või kui lepingu artikli 410 lõike 6 kohane hindamine näitab, et Moldova õigusaktid ei ole enam liidu õigusega ühtlustatud, või kui lepingu artikli 434 kohaselt moodustatud assotsiatsieerimisnõukogu ei tee otsust ajakohastada lepingu XXVIII-B lisa kooskõlas liidu õiguse muudatustega, võib liit peatada käesoleva otsuse alusel antud soodustused kooskõlas lepingu artikli 410 lõigetega 7 ja 8. Peatamine lõpetatakse kohe, kui kaubanduskomitee on selle küsimuse seejärel lahendanud.
7. Kui Moldova soovib võtta vastu uue õigusakti või muuta oma kehtivaid õigusakte üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes osutatava rändlusteenuse sektoris, kohaldatakse lepingu artikli 407 lõikes 3 ja artiklis 409 sätestatud aruandlus- ja hindamisnõudeid.

Artikkel 5

Kui lepingu või käesoleva otsuse sätted või lepingu XXVIII-B lisa kohaldatavad sätted on oma sisult identsed Euroopa Liidu toimimise lepingu ja selle alusel vastu võetud õigusaktide sätetega, tõlgendatakse neid sätteid nende rakendamisel ja kohaldamisel kooskõlas käesoleva otsuse vastuvõtmisele eelneva või järgneva Euroopa Liidu Kohtu praktikaga.

Artikkel 6

1. Kui kummalgi lepinguosalisel on artikli 1 kohase kohtlemise tõttu tekkinud või võivad tekkida tõsised majanduslikud, sotsiaalsed või keskkonnaprobleemid, mis on valdkondlikku või piirkondlikku laadi ja mis võivad kujuneda püsivaks, võib asjaomane lepinguosaline võtta sobivaid kaitsemeetmeid seoses kohtlemisega, mida on võimaldatud artikli 1 kohaselt kooskõlas artikli 7 lõigetes 1–6 sätestatud tingimuste ja korraga.
2. Kaitsemeetmeid võetakse ainult sellises ulatuses ja sellise kestusega, mis on hädavajalik olukorra parandamiseks asjaomases sektoris või piirkonnas. Eelistatakse meetmeid, mis kõige vähem häirivad lepingu toimimist.

Artikkel 7

1. Kaitsemeetmeid võtta kavatsev lepinguosaline teatab sellest teisele lepinguosalisele kaubanduskomitee kaudu ja edastab kogu asjakohase teabe.
2. Lepinguosalisel alustavad viivitamata konsultatsioone kaubanduskomitees, et leida kõigile vastuvõetav lahendus. Lepinguosaline hoidub kaitsemeetmete võtmisest seni, kuni on tehtud katseid kõigile vastuvõetava lahenduse leidmiseks.
3. Asjaomane lepinguosaline ei tohi kaitsemeetmeid võtta enne, kui lõikes 1 nimetatud teatamisest on möödunud üks kuu, välja arvatud juhul, kui lõikes 2 nimetatud nõupidamismenetlus on lõppenud enne nimetatud tähtaja möödumist. Erandina sellest nõudest võib lepinguosaline juhul, kui kiiret tegutsemist nõudvad erakorralised asjaolud välistavad eelneva läbivaatamise, viivitamata rakendada olukorra lahendamiseks rangelt vajalikke kaitsemeetmeid.
4. Asjaomane lepinguosaline teatab võetud kaitsemeetmetest viivitamata kaubanduskomiteele ja esitab kogu asjakohase teabe.
5. Kaitsemeetme kohaldamine lõpetatakse, kui lakkavad tegurid, mille tõttu meede vastu võeti.
6. Võetud kaitsemeetmete üle peetakse kaubanduskomitees pidevalt konsultatsioone, et nende kohaldamine lõpetada või nende kohaldamisala piirata.

7. Kui vaatamata lõike 6 kohaldamisele ei leita kuue kuu jooksul kõigile vastuvõetavat lahendust ja kaitsemeede loob asjaomases sektoris lepinguosaliste õiguste ja kohustuste vahelise tasakaalustamatuse, võib asjaomane lepinguosaline võtta proportsionaalseid tasakaalustavaid meetmeid, mis on tasakaalu saavutamiseks hädavajalikud. Esmatähtsaks peetakse selliseid meetmeid, mis kahjustavad kõige vähem lepingu V jaotise (kaubandus ja kaubandusküsimused) 6. peatüki (ettevõtete asutamine, teenuskaubandus ja e-kaubandus) ja käesoleva otsuse toimimist.
8. Asjaomane lepinguosaline teatab võetud tasakaalustavatest meetmetest viivitamata kaubanduskomiteele ja esitab kogu asjakohase teabe. Tasakaalustava meetme kohaldamoinne lõpetatakse, kui lakkavad tegurid, mille tõttu meede vastu võeti.
9. Kõigi tasakaalustavate meetmete üle peetakse kaubanduskomitees pidades konsultatsioone, et nende kohaldamine lõpetada või nende kohaldamisala piirata.

Artikkel 8

Kui rändlusteenust käsitlevas liidu õigustikus sätestatud reguleeritud tasusid muudetakse pärast käesoleva otsuse jõustumist, algab nende kohustuslik kohaldamine käesoleva otsuse tarbel mõlema lepinguosalise jaoks samal kuupäeval. See kuupäev on kas rändlusteenust käsitleva liidu õigustiku asjakohaste muudatuste jõustumise kuupäev või kuupäev, mil jõustub täielikult vastavuses olev Moldova õigusakt, millega rakendatakse rändlusteenust käsitleva liidu õigustiku asjakohane muudatus pärast lepingu artikli 409 kohasest hinnangust tulenevat kinnitust, olenevalt sellest, kumb neist kuupäevadest on hilisem, või muu jõustumiskuupäev, milles lepinguosalisel on kokku leppinud, et vältida tagasiulatuva kohaldamise mõju. Kuni kõnealuse kuupäevani jäävad käesoleva otsuse kohaldamisel kehtima varasemad reguleeritud hinnad.

Artikkel 9

Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepingu XXVIII-B lisa „Telekommunikatsiooniteenuste suhtes kehtivad eeskirjad“ muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Artikkel 10

Käesolev otsus on koostatud bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset.

Artikkel 11

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2026.

..., ...

*Assotsieerimisnõukogu nimel
eesistuja
sekretärid*

LISA

Lepingu XXVIII-B lisa „Telekommunikatsiooniteenuste suhtes kehtivad eeskirjad“ muudetakse, asendades teksti, mis algab direktiivi (EL) 2018/1972 käsitleva lõiguga ja lõpeb määrust (EL) 2018/1971 käsitleva lõiguga, järgmise tekstiga:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (uuesti sõnastatud).

Ilma et see piiraks Moldova kohustust direktiivi (EL) 2018/1972 täielikult ja terviklikult rakendada, et assotsiatsieerimisnõukogu saaks teha otsuse, millega võimaldatakse telekommunikatsiooniteenuste turu edasist avamist vastavalt artikli 452 lõikele 2, et assotsiatsieerimisnõukogu saaks teha otsuse, millega võimaldatakse rändlusteenuse turu edasist avamist vastavalt artikli 452 lõikele 2, on vaja rakendada direktiivi (EL) 2018/1972 järgmised sätted:

- artikkel 1 – reguleerimisese, kohaldamisala ja eesmärgid,
- artikkel 2 – mõisted (punktid 1 ja 2, 4–11, 13–16, 22, 27–34, 36 ja 38–40),
- artikkel 3 – üldised eesmärgid,
- artikkel 5 – riigi reguleerivad asutused ja muud pädevad asutused,
- artikkel 6 – riigi reguleerivate asutuste ja muude pädevate asutuste sõltumatus,
- artikkel 7 – riigi reguleeriva asutuse liikmete ametisse nimetamine ja ametist vabastamine,
- artikkel 8 – riigi reguleerivate asutuste poliitiline sõltumatus ja vastutus,

- artikkel 9 – riigi reguleerivate asutuste regulatiivne suutlikkus,
- artikkel 10 – riigi reguleerivate asutuste osalemine BERECi töös,
- artikkel 11 – koostöö riigi ametiasutustega,
- artikkel 12 – elektroonilise side võrkude ja teenuste üldluba,
- artikkel 13 – üldloa ning raadiospektri ja numeratsiooniresursside kasutusõigustega seotud tingimused ja erikohustused (välja arvatud raadiospektri ja numeratsiooniresursside kasutusõiguste mainimine ning ristviited artiklitele 45, 51, 62, 68, 83 ja 94),
- artikkel 14 – seadmete paigaldamise õiguste ja võrkude vastastikuse sidumise õiguste kasutamist soodustavad deklaratsioonid,
- artikkel 15 – üldloast tulenevate miinimumõiguste nimekiri,
- artikkel 16 – haldustasud,
- artikkel 17 – raamatupidamise lahusus ja finantsaruanded,
- artikkel 18 – õiguste ja kohustuste muutmine (välja arvatud raadiospektri ja numeratsiooniresursside kasutusõiguste ning seadmete paigaldamise õiguste mainimine),
- artikkel 19 – õiguste piiramine või tühistamine (välja arvatud raadiospektri ja numeratsiooniresursside kasutusõiguste ning seadmete paigaldamise õiguste mainimine),
- artikkel 20 – teabenõuded ettevõtjatele,

- artikkel 21 – seoses üldloa, kasutusõiguste ja erikohustustega nõutav teave (välja arvatud kasutusõiguste ja erikohustuste mainimine ning ristviited artikli 13 lõikele 2, artiklile 22 ja I lisa D ja E osale),
- artikkel 23 – konsulteerimis- ja läbipaistvuse mehhanism (välja arvatud lõige 2 ja ristviited artikli 32 lõikele 10 ning artikli 45 lõigetele 4 ja 5),
- artikkel 24 – konsulteerimine huvitatud isikutega,
- artikkel 25 – vaidluste kohtuväline lahendamine,
- artikkel 26 – ettevõtjatevaheliste vaidlusküsimuste lahendamine,
- artikkel 27 – piiriüleste vaidlusküsimuste lahendamine (lõiked 1 ja 2 ning 4–6),
- artikkel 29 – karistused (lõige 1),
- artikkel 30 – üldloa või raadiospektri ja numeratsiooniresursside kasutusõiguste tingimuste ning erikohustuste täitmine (välja arvatud raadiospektri ja numeratsiooniresursside kasutusõiguste mainimine ning ristviited artiklile 4, artikli 13 lõikele 2, artikli 45 lõikele 1, artiklitele 47, 67 ja 69),
- artikkel 31 – kaebõigus,
- artikkel 59 – juurdepääsu ja vastastikuse sidumise üldine raamistik,
- artikkel 60 – ettevõtjate õigused ja kohustused (lõiked 1 ja 2),

- artikkel 61 – riigi reguleerivate ja muude pädevate asutuste volitused ja vastutus seoses juurdepääsu ja vastastikuse sidumisega (lõige 1, lõike 2 punktid a–c, lõiked 3, 5 ja 6),
- artikkel 75 – kõne lõpetamise hinnad (lõiked 2 ja 3),
- artikkel 93 – numeratsiooniresursid (lõike 5 esimene lõik),
- artikkel 97 – juurdepääs numbritele ja teenustele,
- artikkel 99 – mittediskrimineerimine,
- artikkel 100 – põhiõiguste kaitse,
- artikkel 108 – teenuste kättesaadavus,
- artikkel 111 – samaväärne juurdepääs ja valikuvõimalus puuetega lõppkasutajatele,
- artikkel 120 – teabe avaldamine,
- artikkel 122 – läbivaatamise kord (lõike 1 teine ja kolmas lõik),
- I lisa – tingimused, mida võib siduda üldlubadega, raadiosageduste kasutusõigustega ja numeratsiooniresursside kasutusõigustega (A–C osad),
- III lisa – kriteeriumid kõne lõpetamise hulgitasu määrade kehtestamiseks.

Ajakava: direktiivi (EL) 2018/1972 sätteid rakendatakse ühe aasta jooksul pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. aprilli 2022. aasta määrus (EL) 2022/612, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidus (uuesti sõnastatud).

Käesoleva lepingu kohaldamisel loetakse määruse (EL) 2022/612 sätteid järgmises kohanduses: artikli 1 lõikes 4 on osutatud Euroopa Keskpanga poolt *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatavatele viitekurssidele. Seni, kuni Euroopa Keskpank ei avalda Moldova leu vahetuskurssi, tuleks kasutada artikli 1 lõike 4 kohaldamisel euro ja Moldova leu vahetuskurssi, mille avaldab Moldova Keskpank. Artikli 1 lõikes 4 sätestatud tähtajad ja tingimused jäävad samaks.

Rakendatakse kõiki sätteid järgmiste eranditega:

- artikkel 1 – reguleerimisese ja kohaldamisala (lõige 5),
- artikkel 3 – juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule (lõige 8),
- artikkel 4 – reguleeritud rändlusteenuste osutamine jaemüügitasandil (lõige 3),
- artikkel 7 – mõistliku kasutamise poliitika ja jätkusuutlikkuse mehhanismi rakendamine (lõiked 1–3 ja 5). Artikli 7 lõigete 1–3 suhtes tehtav erand ei mõjuta Moldova kohustust rakendada rakendusakte, milles käsitletakse mõistliku kasutamise poliitika kohaldamist, riigisiseste hindadega rändlusteenuste jaemüügitasandil osutamise jätkusuutlikkuse hindamise metoodikat ja rändlusteenuse osutaja poolt sellise hindamise eesmärgil esitatavat taotlust,

- artikkel 8 – jaemüügitasandi lisatasude erakorraline kohaldamine jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste tarbimise eest ja alternatiivsete tariifide kasutamine (lõige 6),
- artikli 16 esimene ja kolmas lõik – lisaväärtusteenuste numbrite andmebaas ja hädaabiteenustele juurdepääsu võimalused,
- artikkel 20 – komiteemenetlus,
- artikkel 21 – läbivaatamine,
- artikkel 23 – kehtetuks tunnistamine.

Ajakava: määruse (EL) 2022/612 sätted rakendatakse kahe aasta jooksul pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva.

Komisjoni 15. detsembri 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/2286, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad, mis käsitlevad mõistliku kasutamise poliitika rakendamist, jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamise jätkusuutlikkuse hindamise metoodikat ja rändlusteenuse osutaja poolt sellise hindamise eesmärgil esitatavat taotlust.

Rakendatakse kõiki sätteid järgmiste eranditega:

- artikkel 12 – läbivaatamine.

Ajakava: komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/2286 sätted rakendatakse kahe aasta jooksul pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva.

Komisjoni 18. detsembri 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/654, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/1972, kehtestades mobiilikõne lõpetamise tasu üleliidulise ühtse maksimummäära ja kõne püsivõrgus lõpetamise tasu üleliidulise ühtse maksimummäära.

Käesolevas lepingus loetakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2021/654 sätteid järgmises kohanduses: artikli 3 lõigetes 2 ja 3 on osutatud Euroopa Keskpanga poolt *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatavatele viitekurssidele. Seni, kuni Euroopa Keskpank ei avalda Moldova leu vahetuskurssi, tuleks kasutada artikli 3 lõigete 2 ja 3 kohaldamisel euro ja Moldova leu vahetuskurssi, mille avaldab Moldova Keskpank. Artikli 3 lõikes 2 sätestatud võrdlusperioodi kohandatakse viimaseks asjakohaseks kvartaliks, mille kohta teave on saadaval. Artikli 3 lõikes 3 sätestatud võrdlusperioodid ja tingimused jäävad samaks.

Moldova rakendab artikli 1 lõiget 1, artikli 3 lõiget 1, artikli 4 lõiget 1 ja artikli 5 lõiget 1, kohustades oma operaatoreid mitte ületama vastavalt mobiilikõne lõpetamise tasu üleliidulist ühtset maksimummäära ja kõne püsivõrgus lõpetamise tasu üleliidulist ühtset maksimummäära.

Rakendatakse kõiki sätteid järgmiste eranditega:

- artikli 1 lõige 2,
- artikli 4 lõiked 2–5,
- artikli 5 lõige 2.

Ajakava: komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2021/654 sätteid rakendatakse kahe aasta jooksul pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva, kuid enne rändlusteenuse määrust.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1971, millega asutatakse elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste amet (BEREC) ja BERECi tugiamet (BERECi büroo) ja muudetakse määrust (EL) 2015/2120 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1211/2009.

Rakendatakse järgmisi sätteid:

- artikkel 3 – BERECi eesmärgid (lõige 5),
- artikkel 4 – BERECi reguleerimisülesanded (lõige 4),
- artikkel 7 – reguleerivate asutuste nõukogu koosseis (lõiked 1–3),
- artikkel 8 – reguleerivate asutuste nõukogu sõltumatus,
- artikkel 11 – reguleerivate asutuste nõukogu koosolekud (lõige 5),
- artikkel 12 – reguleerivate asutuste nõukogu hääletuskord (lõige 2),
- artikkel 15 – haldusnõukogu koosseis (lõiked 1–3),
- artikkel 18 – haldusnõukogu koosolekud (lõige 5),

- artikkel 38 – konfidentsiaalsus (lõige 2),
- artikkel 40 – teabevahetus (lõiked 1, 2, 4 ja 5),
- artikkel 42 – huvide deklaratsioon (lõiked 1 ja 2).

Moldova reguleeriv asutus, kellel on esmavastutus elektroonilise side võrkude ja teenuste turgude igapäevase toimimise järelevalve eest, osaleb täielikult BERECi reguleerivate asutuste nõukogu, BERECi töörühmade ja BERECi büroo haldusnõukogu töös. Moldova reguleerival asutusel on samad õigused ja kohustused kui liidu liikmesriikide reguleerivatel asutustel, välja arvatud hääleõigus ning õigus olla reguleerivate asutuste nõukogu ja haldusnõukogu eesistuja.

Seega on Moldova reguleeriv asutus esindatud asjakohasel tasandil ja kooskõlas määrusega (EL) 2018/1971. Vastavalt määruse (EL) 2018/1971 asjakohastele normidele abistavad BEREC ja BERECi büroo Moldova reguleerivat asutust tema ülesannete täitmisel.

Moldova reguleeriv asutus võtab elektroonilise side reguleeriva raamistiku sidusaks rakendamiseks täielikult arvesse BERECi vastu võetud suuniseid, arvamusi, soovitusi, ühist seisukohta ja head tava. Artikli 452 lõike 2 kohasel rändluse turu avamisel võtab Moldova reguleeriv asutus rändlust reguleeriva raamistiku sidusaks rakendamiseks täielikult arvesse BERECi vastu võetud suuniseid ja põhjendab neist kõrvalekaldumist.

Ajakava: määruse (EL) 2018/1971 sätteid rakendatakse ühe aasta jooksul pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva.

“.